

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

Capvt Sextvm. De Officio & Obligatione Coadjutoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

3. Respond. Tertio in Coadjutoris perpetuis sufficit à Coadjutore tempore concessionis haberi habitu Ordinem, quem beneficium exoptulat, si ve sufficit, ut intra annum ad illum Ordinem promoveri valeat. Castropal. loc. cit. p. 9. n. 11. Ventrigl. loc. cit. Barbof. jur. eccl. l. 3. c. 10. n. 90. citantes Garciam de benef. p. 4. c. 5. in addit. n. 170. (vel ut Castropal. l. 42.) Paris. de resign. l. 4. q. 9. n. 19. Gonz. loc. cit. n. 90. ubi sufficit, quòd Coadjutor tempore gratia sit in legitima ætate, ut promoveri valeat ad Ordinem requisitum pro tali beneficio, ad quod conceditur Coadjutoria, quàmvis tunc ordinatus non sit. Rationem etiam solent dare hanc, quòd non sit amplius exoptulandum in Coadjutore quàm in ipso proprietario; sufficiat autem hunc seu intitulatum & obtinentem beneficium posse intra annum ab obtento beneficio suscipere dictum Ordinem. Castropal. loc. cit. Proceduntque hæc ipsa in ecclesia, ubi Canonicus vigore particularis statuti tenetur esse actu sacerdos tempore promotionis; adhuc enim sufficit Coadjutorem talis Canonici habere clericatum & legitimam ætatem ad Ordinem requisitam, ita ut intra annum possit promoveri Barbof. cit. c. 10. n. 78. Ventrigl. loc. cit. n. 47. citantes Garc. ubi ante. Caputaq. decis. 127. n. 1. & 2. quin & ne quidem tenetur Coadjutor se facere promoveri ad dictum ordinem, dum Coadjutor non vult, ut Coadjutor inferviat; cum tunc non inferviat, ad modum, quo habens curam animarum non actu sed habitu tantum, non tenetur facere se promoveri intra annum. Ventrigl. loc. cit. Barbof. loc. cit. n. 79. citantes Garciam ubi ante. Et hæc quidem secundum sententiam communem, ut inquit Castropal. loc. cit. Verumtamen distinguit ipse loc. cit. p. 10. n. 42. ita, ut procedat in Coadjutoris perpetuis respectu dignitatum vel canonicatum cathedralium curam animarum non habentium: non verò procedat in Coadjutoris respectu dignitatum aut beneficiorum habentium curam animarum; de his enim inquit: si Coadjutor sit beneficii curam animarum habentis, existimo, constitui debere actu sacerdotem, neque sufficere, ut intra annum ordinetur; quia hujusmodi Coadjutor datur,

ut per se sacramenta ministret, quæ absque sacerdotali ordine ad ministrari nequeunt. Neque aut, ob stare adductam rationem, quòd ipse proprietarius, etiam curatus obligatus non sit tempore obtentionis habere ordinem illum; quia is non obligatur intra annum possessionis beneficio deservire per se, sed sufficiat deservire per alium; Coadjutor verò à die suscepta Coadjutoria obligetur deservire per se; quia non debet dari Coadjutor Coadjutoris &c. Canonicatus etiam simplex administrari possit per annum à clerico in minoribus constituto, adeoque & à Coadjutore non initiato Ordinibus sacris. Contrarium tenente Parisio loc. cit. ubi expressè: etiam in beneficiis curatis & dignitatibus curam animarum habentibus Coadjutoria potest concedi non sacerdoti, dummodo sit in ea ætate, in qua possit intra annum ascendere ad sacerdotium. pro quo citat Rotam coram Guido bona 10. Maj. 1551. in una Oxoniens. archidiaconar. Caputaq. decis. 127. l. 1.

4. Resp. Quarto Coadjutor Canonici, aut dignitatis non curata, habentis tamen annexum Ordinem, casu quo obligatus est pro Coadjutor infervire (secus est, si ad hoc obligatus non est) tenetur sicut ipse intitulatus, seu proprietarius intra annum suscipere Ordinem illi præbendæ aut dignitatis annexum. Castrop. cit. p. 10. n. 2. dicens ab hac sententia securam non recedendum. Rationem dat, quòd ex Coadjutoria accepta obligetur non solum satisfacere Coadjuto, si non serviat, sed obligetur ad servendum; sed quòd alias ecclesia non esset satis provisa; servitium verò præbendæ habentis annexum Ordinem non possit exerceri sine tali Ordine; ideo si quidem præbendæ annexum habeat ordinem, quia servitium illius illum Ordinem exigit. Unde jam ait, leves esse in contrariis rationes; nempe quòd hæc suscipiendi ordines obligatio annexa sit præbendæ, non servitio; sed quòd servitium præbendæ exerceri possit, quin actus ordinis exercetur. Item quòd Coadjutor ad solam causativam obligationem teneatur, hoc est, ita teneatur, ut si servitium omittat, non satisfaciatur Coadjuto; non verò teneatur ad obligationem præcisam.

CAPUT SEXTUM.

De Officio & obligatione Coadjutoris.

Quæstio 379. Quodnam sit officium Coadjutoris.

R Esp. Coadjutoris Episcopo vel alteri Prælato aut Rectori propter senium, aut infirmitatem assignari duo sunt officia & obligationes; videlicet primò, ut Prælati seu Rectoris curam gerat; deinde curam ecclesiæ in iis, quæ pertinent ad officium Prælati, cui datus Coadjutor. Layman. in c. ex parte. de cler. egrot. n. 2. Sic officium Coadjutoris Episcopi est omnia episcopalia exercere, si est consecratus Episcopus, & humiliter facere, quæ non potest Episcopus. Barbof. jur. eccl. l. 1. c. 15. n. 52.

Quæstio 380. An teneatur Coadjutor deservire & supplere pro Coadjuto?

R Esp. primò, si Coadjutor de facto non deserviat, aut juvet Prælatum in supportandis oneribus, non propterea irritabitur aut minus subsistet gratia Coadjutoria; cum pro illa sustinenda sufficiat justificare causas, ob quas ea concessa nempe necessitatis, aut utilitatis ecclesiæ, ne scilicet illa propter impedimentum Prælati detrimentum patiat. Remouch. c. 13. n. 2. Unde jam etiam illud inferri videtur, Coadjutorem vi Coadjutoria assumptæ præcisè non teneri infervire actu, si de hoc nihil in concessione Coadjutoria expressum; vel etiam, si concessa cum clausula, ut possit infervire. id enim non tam obligationem quàm liberam potestatem infervendi pro Coadjuto importat. Navar. cons. de cler. egrot. n. 3. & 4.

apud Castropal. *trad.* 13. d. 1. p. 10. n. 2. quamvis ad huc æquum sit, Coadjutorem in se suscipere partem sollicitudinis. Remouch. *loc. cit.* n. 6. Verum distinguendo hæc ipsa melius,

2. Resp. secundò. Quòd si tamen ecclesia aut subditi damnum aut interesse spirituale, vel temporale juxta qualitatem necessitatis narrata in Bulla patereatur ex culpa vel mora Coadjutoris, differentis subire onera stante impedimento Coadjuti, tenebitur in conscientia supplere Coadjutor, idque vel maximè in Ecclesiis parochialibus. Remouch. *loc. cit.* n. 3. & 4.

3. Resp. Tertio. Etiam præscindendo à tali damno animarum, dum v. g. est Coadjutor respectu beneficii aut dignitatis non habentis curam animarum, vel, si habet curam animarum, Coadjutus per seipsum absolute potest subvenire, Coadjuto sic volente, adhuc tenebitur Coadjutor pro eo deservire, & aliàs teneatur illi ad damnum, & interesse. *Garc. p. 4. c. 5. n. 56.* etique inhærens Castropal. *l. c. n. 7.* Idque etiam si in literis Coadjutorie non dicatur, quòd teneatur inservire, uti aliàs sæpe & modernis præcipue Coadjutoris (intellige, respectu canoniciatum & rectoriarum parochialium) ad majorem eamtelam & abundantiam solet exprimi, quòd Coadjutor requisitus teneatur inservire, alioqui teneatur solvere principali, quidquid propterea amiserit seu lucrari desiderit. *Gonz. gl. 5. §. 9. n. 122.* siquidem id est ex vi coadjutorie assumptæ seu ex natura officii; assumitur enim coadjutoria, ut coadjutus se excusare possit ab obligatione assistendi seu inserviendi, sed si coadjutor non haberet obligationem inserviendi, coadjutus non esset excusatus; ergo, ut ipse excusatus sit, sibi que provideat assumendo coadjutorem, judicandum est, transferre in coadjutorem obligationem, quam ipse habet. *Castrop. & Garc. l. cit.* Neque obligatio hæc inde eliditur, quòd nihil detur tali coadjutori pro servitio; hoc enim ipse sibi imputet, quia ita coadjutoriam accepit; maximè tamen, quia tale servitium compensatur futura successione, quæ ei à Papa conceditur in compensam laboris. *Garc. n. 57. Castrop. loc. cit.* Remouch. *c. 13. n. 4.* Porro hanc obligationem inserviendi non tantum esse causativam, id est, ut teneatur solvere coadjuto, quidquid is non serviendo perdidit, seu lucratus non est; sed & præcisam, ita ut ad servandum cogi possit per judicem censuris aliisque juris remediis; quia ipse se obligavit seu consensit tali obligationi, tenent *Garc. Castrop. l. cit. contr. Gonz. l. c.* quæ sequitur Remouch. *l. c. n. 2.* dicentis, sic communiter tenent DD. de quò plura paulò infra, ubi de obligatione residendi coadjutoris.

4. Resp. quarto. Coadjuto infirmo aut legitimè impedito volente tamen, ut coadjutor loco sui inserviat, teneatur is inservire. *Castrop. l. c. n. 6.* citans *Garc. & Farin tom. 2. decis. noviss. decis. 276.* & *Rot. in Terracon.* Coadjutor enim in hunc finem datus est, ut impedito Coadjuto ipse loco illius inserviat, ne ecclesia debito servitio defraudetur, ut constat ex *c. 1. de cler. agror. in 6. & Trid. sess. 25. c. 6. Castrop. l. c.* Neque obstat primò, quòd Coadjutor repræsentet personam Coadjuti, ad quod; hoc ob legitimè impeditum excusato à servitio, videatur quoque; excusatus Coadjutor. nam repræsentat ejus personam in præbenda, non in infirmitate aliòve impedimento, & sic competunt ei prærogativæ, quæ còpetunt Coadjuto ratione præbendæ, non verò quæ còpetunt Coadjuto ob infirmitatem *Castrop. l. c. n. 7.* Neque obstat secundò, quòd in Coadjutorè translata sit obligatio, quæ habet Coadjutus, is autè tempore justè impediti nullam habeat obligationem. nã pari modo responde-

P. Leurenti Trad. II. De Coadjut.

tur, translata esse in Coadjutorè obligationem, quam habet Coadjutus ratione præbendæ; non tamen translata in eum personales excusationes Coadjuti *Castrop. l. c.* Porro an Coadjuto agrotante aut legitimè impedito, non possit ejus loco deservire Coadjutor, sedere in choro &c. nolente Coadjuto, sive non nisi de ejus consensu, dicitur *cap. seq.*

Quest. 381. An Coadjutus infirmus vel aliàs legitimè impeditus habendus sit pro presente & inserviente, etsi Coadjutor non inserviat.

R Esp. Affirm. *Garc. p. 4. c. 5. n. 63.* ed quòd licet Papa concedere soleat Coadjutores, quia ob ingravescentem ætate seu infirmitates principalis comòde deservire & onera perferre nõ potest, prout narratur in Coadjutoris, non tamen propterea arctet aut obliget principale, ut utatur Coadjutorè aut prohibet principale uti jure suo aliàs ei competente, ac propterea nullo id jure prohibeatur. Ad hæc Coadjutus nõ debeat esse deterioris conditionis ex eo, quòd Coadjutorè habeat. neque privilegium suum debeat ei esse nocivum, & retorqueri in ejus damnum, quòd ad ejus favorè concessum juxta *c. quòd ob gratia. de reg. jur. in 6. & c. ad apostolica. de regul.* citat *Garc. Navar. conf. 2. de cler. agror. in 6. & idem tenet Gõz. ad reg. 2. gl. 5. §. 9. n. 119. & seq. Castrop. cit. p. 10. n. 9.* qui etiã ait perinde esse, sive in hoc casu coadjutus velit coadjutorem inservire, sive non. Unde iam etiam coadjutus potest gaudere mensibus datis pro quiete & recreationis gratiã perinde ac alii canonici, sive coadjutor residet sive non; quia in illis non tenetur interesse divinis neque per se neque per alium *Garc. n. 64. ex Navar. loc. cit.*

Questio 382. Quandonam Coadjutor non teneatur inservire?

R Esp. Dum Coadjutor datus est ex alia causa quã supplenda administrationis coadjuti, vel propter illius impedimentum seu multitudinem negotiorum v. g. si causam principalem coadjuti fuisset ut obviametur incòmodis, & periculis, quæ post obitum Prælati in longa sedis vacatione, aut etiã electione oriri possunt; tunc enim coadjutor ad nullum onus & nequidem causativam residentiam tenetur. *Remouch. cit. c. 13. n. 8.* Atque ita idem est, dum Episcoporum & Abbatum coadjutores quandoque designantur magnorum Principum filii in minore etiã ætate, quam ut deservire, & suppleri possint pro Coadjuti. Sic etiã in dignitatibus, & Rectoriis, quæ per Vicarios in spiritualibus, vel etiam in pontificalibus, aliisque ministris administrari solent, Coadjutores iis datos non tenent ad residentiam, aut servitium aliquod, observat *Remouch. l. c. n. 7.* uti id videmus etiam in Coadjutoribus Episcoporum maximè in Germania.

Quest. 383. An teneatur Coadjutor Canonici præter onera sui Coadjuti subire quoque onera juniorum Canonicorum, occasione dubitandi orta ex eo, quòd sedeat post omnes Canonicos?

R Esp. Negat. Subrogatur enim tantum loco sui Coadjuti, neque ipse est Canonicus. *Barbos. jur. eccles. l. 3. c. 10. n. 75. Castropal. loc. cit. n. 44.* citans *Garciam.* Quòd autem sedeat post ceteros canonicos, non ex eo est, quòd sit junior canonicus; sed ex eo, quòd non sit verè canonicus, & fulgeat aliena dignitate. *Barbos. loc. cit.* Unde etiam, ut idem *Barbos. n. 76.* juxta *decis. Rotæ in Elborensis. Apr. 1606.* canonicus junior juxta consuetudinem ecclesiæ debet supplere vices hebdomadarii absentis vel impediti, & non coadjutor, licet sedeat post ultimum canonicum.

N

Questio

Quaestio 384. Num Coadjutor possit, & teneatur inservire, dum Coadjutus non potest lucrari fructus, aut distributiones, eo quod v.g. sit iuste excommunicatus, aut aliter culpabilis.

1. **R** Esp. primò Coadjutorem excludendum non esse ab assistentia in divinis officiis, aliisque muneribus praebendae ob excommunicationem Coadjuti. Castrop. tract. 13. d. 1. p. 10. n. 16. citans Leo. in thes. fori eccl. c. 19. n. 66. Garc. p. 4. c. 5. n. 84. quia Coadjutoria munia non praestat ex potestate accepta à Coadjuto; sed accepta à Papa. Castrop. Garc. ll. cit.

2. Resp. secundò teneri nihilominus illum inservire, etiam si Coadjutus ob ejus incapacitatem lucrari nequeat fructus, aut distributiones; quia obligatio illa inserviendi est propria, & non tantum causativa. Ventrigl. tom. 2. annot. 13. n. 44. in haerendo sententia Garciae & Castrop. de qua Paulò ante.

Quaestio 385. Num Coadjutor prater servitium chori teneatur quoque celebrare missas privatas ex fundatione impositas sanonnicatus, aut beneficio Coadjuti eo iuste imposito?

R Esp. affirmativè Pignat. tom. 4. consult. 185. n. 4. Ventrigl. loc. cit. juxta declarationem S. Congregat. rituum in Patavin. 3. Decemb. 1616, quam recitat Pignat.

Quaestio 386. Quibus mediis uti possit Coadjutus contra Coadjutorem renuentem deservire?

R Esp. Coadjuto dantur duo remedia. Alterum est, ut Coadjutus agat ad cassationem & annullationem Coadjutoriae, qua in re procedendum est servatis servandis ad hoc, ut cassata Coadjutoria licitum sit illi alium Coadjutorem adhibere, qui eius nomine debita cultui divino praestet obsequia. Alterum est, ut si malit, agat contra Coadjutorem ad id, quod sua interest servitium non fuisse praestitum, ita Tondut. qq. benef. p. 2. c. 1. §. 13. n. 26, citans Rotam. decis. 276. p. 1. recent.

Quaestio 387. An & qualiter Coadjutor teneatur residere?

1. **R** Esp. primò in genere. Quae dicta sunt de obligatione inserviendi, ea pariter locum habent de obligatione residendi; cum deservire nequeat, quin resideat. prater quae expresse magis

2. Resp. secundò Coadjutores Rectorum parochialium instituti auctoritate Apostolica tenentur ad personalem residentiam ut rectores ipsi. Sic expresse declaravit S. Congregatio Cardinal. Trid. super explicatione c. 1. sess. 23. Gallemart. ibidem. n. 8. Goutz. gl. 5. §. 9. n. 17. Remouch. c. 73. n. 4. Ventrigl. loc. cit. n. 39. citans Campan. divers. jur. rubric. rub. 7. c. 6. n. 104. Neque enim est ratio, saltem ex aequitate considerabilis, quòd magis excusetur à personali residentia talis Coadjutor, quam ipse principalis. Remouch. loc. cit. verum ait Gonz. loc. cit. n. 122. loqui concilium ibi & S. Congregationem de Coadjutoribus rectorum capellanis titularibus ac verè beneficiatis.

3. Resp. tertio teneri quoque ad residentiam Coadjutores alios, puta Canonicorum, dignitatum; Coadjutoria siquidem reperta est, ut cultus divinus non fraudaretur debitis servitiis ad favorem ecclesiae, quae habet à Coadjutore illas operas,

quas Coadjutus praestare nequit ob inhabilitatem? Ventrigl. loc. cit. cum commun. contra Navar. cons. 2. de cler. agrot. n. 4. Et quòd non solum teneatur Coadjutor residere, sed & divinis interesse & deservire, declaravit eadem S. Congregatio. 7. April. 1618. refte Aldau. in compend. canon. resol. l. 3. tit. 18. n. 14. apud Ventrigl. loc. cit.

4. Resp. quartò. Est haec residentia praecisa, & non tantum causativa, quo ad obligationem solvendi fructus Coadjuto ob non residentiam ab eo amissos. Ventrigl. loc. cit. Garc. p. 4. c. 5. n. 57. in fine. Castrop. loc. cit. n. 7. citans Farinac. tom. 1. decis. noviss. decis. 276. n. 4. contra Gonz. loc. cit. n. 122. & Barbof. de can. & dignit. c. 29. n. 15. Poterit siquidem Coadjutor non residens privati servato juris ordine Coadjutoria, eaque alteri concedi. Castrop. Ventrigl. ll. cit. juxta decis. Rotae 276. n. 3. p. 1. recent. apud Ventrigl. Neque obstat Coadjutorem obligatum esse solvere Coadjuto interesse & damnum, si non resideat, quòd minus Coadjutoria privati nequeat; quia in solutione hac spectatur interesse Coadjuti, in illa privatione servitium ecclesiae. Castrop. loc. cit. cum Farinac. ubi ante. Proceditque id ipsum sive teneatur residere adhuc, & inservire Coadjutor, et si Coadjutor ob infirmitatem aliove legitimum impedimentum non teneatur aliàs residere, aliàs non lucraturus distributiones quotidianas. Ventrigl. loc. cit. n. 40. adducens binas pro hoc decisiones Rotae.

Quaestio 388. An Coadjutor infirmus vel alio iusto impedimento detentus reputandus sit praesens, & lucretur, non secus, ac in eo casu lucraretur principalis?

R Esp. affirmativè Garc. loc. cit. n. 80. citans Rotam in Salamant. Coadjutoria. 20. Jun. 1594. Gonz. loc. cit. n. 13. citans Gratian. discept. forens. c. 166. n. 12. Ventrigl. loc. cit. n. 42. qui tamen id ipsum sic limitat, nisi Coadjutus sit sanus & habilis ad servendum; eò quòd tunc teneatur ipse inservire; aliàs non lucratur distributiones, nisi aliter sit dispositum ex forma literarum Apostolicarum, juxta dicenda inferius de lucracione distributionum. Ratio responsionis est, quòd obligationem interessendi divinus seu beneficio inserviendi, quam habebat Coadjutus transfudit in Coadjutorem, & consequenter sicut ipse excusabatur ob justum impedimentum, ita & ipse Coadjutor ob simile impedimentum. Castrop. loc. cit. Et haec procedunt sive tempore supervenientis impedimenti v.g. infirmitatis residue Coadjutor sive non, sive infirmitas superveniens sufficit independenter à praecedente residentia. Castrop. loc. cit. contra Garciaam, loc. cit. n. 81. & Barbof. jur. eccl. l. 3. c. 10. n. 86. putantes quòd, si ante infirmitatem ex voluntate Coadjuti non serviret Coadjutor ob supervenientem infirmitatem, excusari illum non posse à servitio, ne detur locus fraudi in detrimentum servitii ecclesiastici.

Quaestio 389. An Coadjutor studens vel legens in Universitate, vel occupatus in servitio Episcopi, vel officium Inquisitoris exercens &c. habeatur pro praesente, & lucretur distributiones Coadjuto, ac si personaliter resideret, supposito quòd Coadjutus ipse ex his & similibus causis excusetur à residentia, & nihilominus fructus suae praebendae lucretur in absentia?

Resp.

R Esp. negativè, Barbof. *loc. cit.* n. 73. Castrop. *loc. cit.* n. 40. citante. pro se Garciam; eò quòd privilegia ista, fruendi nimirum fructibus in absentia ob dictas causas conceduntur solum iis, qui ratione suorum beneficiorum obligati sunt residere; Coadiutores autem non obligentur residere ex beneficio, sed ex officio, & munere coadiutoria accepta, & quasi ex contractu, nec sibi sed alteri, nempe coadiuto lucentur fructus, hinc iam non sicut coadiutus ob dictas causas excusabitur à residentia; bene tamen excusabitur ex infirmitate aliòve simili impedimento, quia non censetur ex officio, & munere obligari ad residentiam impossibilem. Item excusabitur eadem ratione à residentia mensibus recreationis; quia obligatio coadiutoris debet esse naturæ humanæ viribus attemperata, ac proinde illi concedi debet recreatio & levamen, quòd aliis beneficiatis conceditur. Castrop. *loc. cit.* Neque dicas in oppositum Coadiutori concedi privilegia & exemptiones Coadiuto competentes ratione præbendæ, adeòque & illud privilegium absenti ob dictas causas, & in absentia lucrandi. Nam bene respondet Castropal. transmittendo antecedens, & negando sequelam; eò quòd hæc privilegia Coadiuto non competant ex præbenda, sed ex favore utilitatis communis, quæ ex concursu plurium ad studendum & legendum in Universitate, & ex servitio Episcopi &c. resultat; & ex eo quòd intuitu dictæ utilitatis concedantur habenti præbendam; non tamen ex contractu obligato loco præbendati iuste impediti inservire male inferitur, quòd etiam censetur concessa non præbendato, obligato tamen pro præbendato inservire, etsi forte aliàs eadè inde resultaret utilitas.

Questio 390. Num Coadjutor possit assumere dies recreationis sicut Coadjutus.

R Esp. affirmativè, Barbof. *loc. cit.* n. 85. Castrop. *loc. cit.* p. 10. n. 14. Garc. *loc. cit.* n. 79. Gonz. *loc. cit.* n. 13. citantes decif. Roræ in *Salmant. Coadjutoria* 25. Jun. 1593. Hoc enim privilegium conceditur præbendatis ob servitium continuum totius anni, quòd interposita recreatione tanti temporis temperandum duxit concilium; adeòque jam etiam Coadjutor toto anno assilens & præstans servitium eo privilegio frui debet Castrop. *loc. cit.* ita tamen hoc ipsum limitandum juxta eosdem hos AA. ut Coadjutor non possit habere tres mentes, & Coadjutus tres menses alios, sed iidem tres inter utrumque sint consumendi, ut nimirum eodem trimestri, quo abest Coadjutor, abesse possit & Coadjutus, vel si absuit Coadjutor v. g. Januario & medio Februario, coadjutus possit abesse se sequi mense alio. v. g. Majo & medio Junio.

Questio 391. An Coadjutor vi Coadiutoria teneatur habitum & tonsuram clericalem deferre?

R Esp. affirmativè. Barbof. *loc. cit.* n. 83 ubi in multis Coadiutori tribuuntur effectus veri beneficii, ut est ille, quòd teneatur habitum & tonsuram clericalem deferre, & gaudet privilegio fori Castrop. *loc. cit.* n. 22. Garc. *loc. cit.* n. 99. esto enim beneficium non habeat, habet tamen jus satis considerabile ad illud, & ex alia parte est deputatus ad servitium Ecclesiæ. Sixt. autem V. in sua *Constitut.* 38. de habitu & tonsura cler. præcipit non solum beneficia habentibus, sed habentibus etiam jus ad illa habitum clericalem & tonsuram deferre sub pœna privationis omnium beneficiorum. Garc. & Castrop. *loc. cit.* Unde jam etiam inferitur teneri ad hoc Coadjutorem, etsi non inserviat. Garc. *loc. cit.*

P. Laurentii Tract. II. De Coadjutor.

Questio 392. An Coadjutor non constitutus in sacris Ordinibus, neque beneficiatus vi Coadjutoria teneatur ad horas recitandas?

R Esp. Etiam si talis Coadjutor teneatur choro interesse, ibique divina officia recitare loco sui Coadjuti, dum tamen non teneatur choro inservire, & extra illum vi solius Coadjutoria non teneatur ad horas recitandas. Lotter. de re benef. l. 2. q. 25. n. 30. citans Navar. de horis can. c. 20. sub n. 18. Ventrigl. citans Dianam *resolut. mor. p. 5. tract. 13. miscellan. 1. resolut. 75.* Barbof. *jur. eccl.* l. 3. c. 10. n. 59. citans Campeg. de *coadjut. Episc. n. 4.* Suarez de religion. *tom. 2. tract. 4. l. 4. c. 22. n. 19.* Azor *inst. mor. p. 1. l. 10. c. 4. q. 1.* Laym. *theol. mor. l. 4. tract. 2. c. 5. n. 3.* Bonacin. de horis can. d. 1. q. 2. p. 3. n. 15. & plurimi alii rationem dant hanc hi AA. quòd Coadjutor vivente Coadiuto non habeat penitus beneficium, seu jus in re, sive respectu tituli aut possessionis; sed solum jus quoddam creatum circa qualitatem adjuvandi per aliquod ministerium separatum à beneficio minime obligatorium. Remouch. c. 13. n. 9. ubi etiam subiungit n. 10. Garciam. p. 3. c. 1. n. 107. non nihil discrepare à communi illa sententia modificando illam, nimirum Coadjutorem teneri ad lectionem horarum, si in defectum Prælati onus Ecclesiæ in spiritualibus ei demandatum, vel administrationem ecclesiæ susceperit, ac Prælati super earum lectione se excusavit. Verum omnino contrarium eo loco habet Garcias, dum n. 108. relatis aliorum sic sententium sententiis (nimirum Navar. & Eman. Rodriq. *tom. 1. c. 140.* dicentis, Coadjutores teneri recitare horas, si sunt dati ad illas recitandas pro beneficiato; secus si sunt dati ad alia ministeria) ipse expressè ait n. 109. at ego existimo, Coadjutorem etiam perpetuum cum congrua & futura successione non teneri ratione Coadjutoria; cum non sit beneficium recitare horas privatim. nec enim datur ad id, sed solum ad residendum & exercendum alia munia incumbentia principali, qui horas privatim recitabit; & ita praxis habere videtur.

Questio 393. An Coadjutor etiam Canonici teneatur emittere professionem fidei durante Coadjutoria.

R Esp. negativè. Sive non teneri ad illam emittendam, nisi ubi successioni fuerit locus. Barbof. *loc. cit.* n. 80. citans Squillante de priv. cleric. c. 4. n. 79. Macha. Ludovicum à Saravia & alios. *Corr. pr. benef. l. 1. c. 60. n. 40.* contra Acoftam ad Bullam cruciat. e. q. 730.

Questio 394. An Coadjutor teneatur in ingressu solvere fabrica, quòd est solitum solvi per novos Canonicos?

R Esp. negativè. Barbof. *loc. cit.* n. 71. Garc. p. 4. c. 5. n. 78. Castrop. *loc. cit.* p. 10. n. 13. Coadjutor enim tunc non ingreditur ut Canonicus, sed ut Coadjutor Canonici. Garc. *loc. cit.* & Coadjutor non sentit temporale commodum, ergo neque sentire debet onus illi annexum. Castrop. *loc. cit.* Ac denique Coadjuto mortuo Coadjutor solvere illud consuetum ab aliis Canonicis teneretur; ergo ad illud solvendum non teneretur, quam diu est Coadjutor, seu quam diu vivit Coadjutus. Garc. Castrop. *loc. cit.*

Questio 395. Coadjutor serviens pro Coadiutorum teneatur exire de Capitulo, quoties in eo tractatur de negotiis Coadjuti?

R Esp. negativè. Barbof. *jur. eccl.* l. 3. c. 10. n. 95. Ventrigl. *tom. 2. annot. 13. n. 60.* Garc. p. 4. c. 5. n. 105. Rationem dant, quòd non

agat nomine Coadjuti, sed proprio seu nomine ecclesie, licet aliàs representet eum, quatenus agit & inseruit loco illius. Unde etiam, ut Barbof. & Garc. poterit Coadjutor dare suffragium in electione ad præbendam quam præterit Coadjutus. Idem vice versa tenent Barbof. & Garc. de Coadjuto, quod & hic possit interesse capitulo, & dare votum, ubi agitur de negotio Coadjutoris, nisi forte ut Barbof. ibidem tractaretur de re spectante ad ipsam Coadjutoriam, quæ particulariter spectat ad ipsum Coadjutum. uti id ipsum è contra de Coadjuto limitat Ventrigl. nimirum ut procedat, quando non tangitur consecutivè interesse ipsius Coadjutoris; in eo enim casu debere illum exire ait, ex quo jam tractatur de interesse proprio.

2. Verumtamen Castrop. *loc. cit. n. 23.* credit, tam Coadjutum quam Coadjutorem excludendum, seu debere exire de Capitulo, quoribus negotium tractatur alterutrinus utilitatem principaliter respiciens; eò quod ob mutuum unius ab alio dependentiam & respectum suspicio esse possit injusti processus. Item non solum quis recusari possit, dum suffragium ferre debet in utilitatem suorum: commodum autem Coadjuti respectu Coadjutoris, & hujus respectu Coadjuti reputandum sit commodum proprium, vel suorum, quia unus ad alium pertinet. Tenet nihilominus Remouch. *c. 15. n. 6.* quod licet Coadjutor in causa ipsius Coadjuti non possit interesse Capitulo tanquam Coadjutor, nihilominus in qualitate Canonici non denegandum ipsi suffragium, uti nec Coadjuto in causa particulari Coadjutoris, modò in re aut cau-

sa ipsis communi, v. g. Coadjutoria, non sit dandum suffragium.

Quaestio 396. An & cui Coadjutor teneatur reddere rationem suæ administrationis?

Resp. Teneri Coadjutores Prælati Coadjuti (si fiat sana mentis) ac eorundem Capitulis, seu etiam ipsorum Prælatorum successoribus (si hoc antea non fecerint) reddere rationem plenariam administrationis suæ. Engels *ad tit. de cler. agror. Laym. ad c. unic. cit. eod. in 6. s. præsent. n. 4.* juxta expressum textum ejusdem cap. unic. ubi dum Bonifacius VIII. ait: *aut Prælatorum successoribus*; satis indicat se loqui de Coadjutoribus Prælatorum temporalibus; cum aliàs in Coadjutoris perpetuis successor Prælati Coadjuti sit ipse Coadjutor, qui sibi ipsi reddere rationem administrationis suæ nequit, cetera verò, quæ in dicto textu habentur, etiam Coadjutoribus perpetuis applicari possunt. Addit quoque Franc. *in cit. c. unic. n. 2.* apud Laym. *loc. cit.* has rationes iterato à Coadjuto peti posse ut revideantur, dummodo super rationibus factis transactum non fuerit juxta *l. unic. c. de errore calculi. D.* sicutque hoc in puncto Coadjutor à tutore & curatore; quod hi rationes reddere non teneantur nisi officio finito. *l. si tutor. ff. de tutel. Laym. loc. cit.* cujus etiam discriminis ibidem ex Ancharano hanc assert rationem, quod Coadjutoris officium indeterminati sit temporis; cum nesciatur, quando moriturus sit Prælati; officium autem Curatoris & Tutoris determinati sit temporis, nimirum iis à jure præfixi, quo exspiret.

CAPUT SEPTIMUM.

De potestate Coadjutoris.

Quaestio 397. Qua in genere sit potestas seu facultas Coadjutoris.

1. **R**esp. primò. Potestas & facultas Coadjutoris Episcopi, & Prælatorum dependet à forma concessionis Coadjutoria, seu à tenore litterarum, specialibusque prærogativis in illis per Papam juxta exigentiam ecclesie, sive in temporalibus sive spiritalibus, vel etiam iis liberaliter concessis. Gonz. *ad reg. 8. gl. 5. s. 9. n. 94.* Ventrigl. *tom. 2. annot. 13. n. 23.* Remouch. *c. 15. n. 2.* Pignat. *tom. 4. consult. 185. n. 22.* Barbof. *jur. eccl. l. 3. c. 10. n. 23.* Pavin. *de visitat. Paril. l. 7. q. 20. n. 19.* Unde ad considerandam facultatem Coadjutoris ante omnia inspiciendus est tenor litterarum harum. Gonz. Pavin. Ventrigl. *ll. cit.* Pignat. *loc. cit. n. 1.* Tondur. *qq. benef. p. 2. c. 1. s. 13. n. 23.* ubi: quod attinet controversias, quæ nonnunquam oriuntur inter Coadjutum & Coadjutorem, certum est, imprimis verba & clausulas in literis Coadjutoria adhibitas attendendas esse &c. non enim omnes Coadjutoriarum literæ habeat eadem privilegia. Pignat. *tom. 9. consult. 84. n. 6.* sic v. g. aliqua literæ habent, quod Coadjutor habeat vocem activam & passivam, alia quod vocem tantum activam habeat in Capitulo. Pignat. *loc. cit.* alii Coadjutores nullam habent vocem in Capitulo, aut ei intervenire nequeunt; quia de iis nihil in literis; Coadjutoria au-

tem, ut dictum, sunt odiosa & strictè intelligenda. Pignat. *loc. cit. n. 7.*

2. Porro forma illa concessionis seu tenor litterarum ut plurimum restringitur ad facultatem faciendi ea, quæ ad coadjutoris officium de jure vel consuetudine spectant, ita ut in capitulo, choro & processionibus aliisque actibus capitularibus, officii divinis, funeralibus, functionibus ecclesiasticis absente coadjuto interesse possit & debeat. Pignat. *tom. 4. consult. 185. n. 1.* Dixi, quæ de jure vel consuetudine spectant ad ejus officium. De jure autem generali Coadjutor tantum supplet in necessariis, & sic aliis canonicis volentibus supplere nulla erit necessitas muneris Coadjutoris. Pignat. *n. 5.* De consuetudine verò, ut Coadjutores, qui sunt minus digni veris Canonicis, is æquiparentur in functionibus peragendis à veris Canonicis, ac ut se ingerant ultra formam Coadjutoria, constare debet vel in genere vel in particulari; debetque esse præscripta spatio. 40. annorum juxta Pignat. *loc. cit. n. 5.* Atque ita facultas data Coadjutoribus in literis Coadjutoria tota versatur circa ea, in quibus Coadjuto deficiente minueretur ecclesie servitium, qualia sunt, quæ jam enumerata sunt & similia de necessitate & jure proprio ad ipsum Coadjutum spectantia, v. g. cantatur missæ ex obligatione, & ad quas dicendas vigore testamenti, & fundationis teneantur Coadjuti juxta dicta supra. Pignat. *loc. cit. n. 4.* Non verò facultas dicta versatur circa functiones honorarias, quas ipse Coadjutor